

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **O. K.**, zastoupeného Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem se sídlem Na Pankráci 1618/30, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023, č. j. OAM-21300-7/ZR-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občanem Ukrajiny. Pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Kladně ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 T 88/2022-144, byl shledán vinným ze spáchání přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, spáchaného ve spolupachatelství a přečinu násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, přičemž jeho výkon byl podmíněně odložen se stanovením zkušební doby 14 měsíců.

[2] Žalovaný poté rozhodnutím označeným v záhlaví zrušil platnost žalobcovy zaměstnanecké karty podle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 236/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Krajského soudu v Praze, který žalobu zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Podle krajského soudu žalobce svým pravomocným odsouzením naplnil hypotézu příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pohnutka či okolnosti spáchání trestného činu nejsou relevantní. Žalovaný neporušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pokud neučinil součástí správního spisu usnesení o zahájení trestního stíhání a návrh na potrestání.

[4] K přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života krajský soud uvedl, že zákonodárce nepodmínil užití § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců posouzením přiměřenosti podle § 174a odst. 3 téhož zákona. Zpravidla tedy bude spáchání úmyslného trestného činu převažovat nad zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života. Krajský soud dodal, že judikatura Nejvyššího správního soudu (NSS) zejména s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) dovozuje, že výjimečně jsou správní orgány povinny posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života i v těchto případech, avšak pouze ke konkrétní námitce cizince. Žalobce ve správním řízení pouze uvedl, že má v České republice celou rodinu. Krajský soud proto shledal odůvodnění napadeného rozhodnutí jako dostačující.

[5] Podle krajského soudu z napadeného rozhodnutí neplyne nutnost žalobcova vycestování. Společné soužití rodiny i ochranu před nebezpečím, které by mohlo žalobci hrozit v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, lze řešit vízem za účelem strpění, které je podle krajského soudu udělováno občanům Ukrajiny nesplňujícím podmínky pro udělení dočasné ochrany z důvodu existence překážky vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí žalovaného tedy neodporuje ani mezinárodnímu závazku *non-refoulement*.

[6] Z hlediska Úmluvy o právech dítěte krajský soud shledal, že právní dopad daného řízení na dítě je pouze zprostředkovaný. Žalovaný se dostatečně věnoval nejlepšímu zájmu dítěte, navíc žalobce žádná specifika rodinného života netvrdil. Vízum za účelem strpění plně zabezpečí jeho soužití se synem.

[7] Krajský soud dále uvedl, že výslech účastníka řízení není ve správním řízení nezbytný. Žalobce navíc neuvedl, co měl jeho výslech prokázat. Podle krajského soudu zjistil žalovaný skutkový stav dostatečně.

[8] Žalobcova veřejná subjektivní práva nemohl zasáhnout ani fakt, že žalovaný nejednal s jeho manželkou a synem jako s účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu. Takto by mohla být porušena pouze procesní práva těchto osob. Řízení o zrušení zaměstnanecké karty není navázáno na jiné rodinné příslušníky. Žalobcova manželka a syn se postavení účastníků nedomáhali, a proto žalovaný ani nebyl jejich absenci povinen odůvodnit.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatel namítá, že krajský soud *(patrně míněn žalovaný – pozn. NSS)* s ním měl provést účastnický

výslech, ustanovit jeho rodinné příslušníky jako účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu a vyžádat si další listiny z jeho trestního spisu. Blíže odkázal na správní žalobu.

[10] K nepřiměřenému dopadu do soukromého a rodinného života stěžovatel uvedl, že odkaz správních orgánů i krajského soudu na vízum za účelem strpění není přiléhavý. Toto vízum stěžovatel s nejvyšší pravděpodobností neobdrží s odkazem na záznam v rejstříku trestů. Stěžovateli bude hrozit vycestování do země, kde probíhá vojenský konflikt. Žalovaný měl k otázce přiměřenosti provést širší dokazování včetně účastnického výslechu (§ 169j odst. 1 zákona o pobytu cizinců) a případně předvolat rodinné příslušníky jako svědky.
[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem. Kasační stížnost podle něj neobsahuje v porovnání se žalobou nová tvrzení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[13] NSS úvodem uvádí, že kasační stížnost je sice na samé hranici projednatelnosti, nejedná se však o situaci, kdy by neobsahovala alespoň základní polemiku s rozsudkem krajského soudu. NSS však připomíná, že obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují rozsah kasačního přezkumu a obsah rozsudku kasačního soudu (rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, či rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2023, č. j. 2 Azs 266/2022-21, bod 9).

[14] Stěžovatel namítá, že závěry správních orgánů i krajského soudu o přiměřenosti dopadu na jeho soukromý a rodinný život jsou z důvodu nedostatečného dokazování nepřezkoumatelné a předčasné. NSS s tímto názorem nesouhlasí.

[15] Jak krajský soud přesvědčivě vysvětlil v napadeném rozsudku (srov. zejm. bod 39), § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zásadně neposkytuje žalovanému prostor pro správní uvážení, nýbrž jde o tzv. rozhodování vázané. Jestliže je tedy naplněna hypotéza dané normy (dojde k pravomocnému odsouzení za úmyslný trestný čin), je žalovaný povinen rozhodnout o zrušení platnosti zaměstnanecké karty, aniž by zkoumal okolnosti spáchání trestného činu. Krajský soud odkázal i na relevantní judikaturu (rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47, bod 21). Obdobné závěry obsahují např. i rozsudky NSS ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, bod 15, či ze dne 2013, č. j. 1 As 85/2013-51, bod 18. Námitka, že si žalovaný měl vyžádat další listiny ze stěžovatelova trestního spisu, není důvodná, neboť z nich nemohly vyplynout žádné pro věc podstatné skutečnosti.

[16] NSS dále uvádí, že se krajský soud přesvědčivě vypořádal také s otázkou posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života (zejm. body 45 až 46 napadeného rozsudku). Přiléhavě totiž odkázal na judikaturu vztahující se ke vztahu čl. 8 Úmluvy a § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, která dovozuje, že v důsledku aplikační přednosti Úmluvy je nezbytné přiměřenost rozhodnutí posuzovat i tam, kde to zákon vylučuje, ovšem pouze ke konkrétní námitce cizince (rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, bod 19, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, bod 13, ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27, body 28 a 29, a

další). Jak plyne ze správního spisu a správně na to upozorňuje krajský soud (bod 46 rozsudku), stěžovatel žádné konkrétní námitky ohledně nepřiměřenosti ve vztahu k soukromému a rodinnému životu ve správním řízení neuplatnil.

[17] Krajský soud doplnil, že z rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty neplyne povinnost stěžovatele vycestovat na území Ukrajiny. Prostřednictvím víza za účelem strpění lze v současné době zásahu do stěžovatelova práva na ochranu soukromého a rodinného života předejít. Stejně tak jím Česká republika může dostát svému závazku *non-refoulement*. Krajský soud tento závěr podpořil přiléhavými odkazy na judikaturu (rozsudky NSS ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, body 37 a 38, či ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Azs 238/2022-41, bod 46). Také s tímto závěrem se NSS ztotožňuje.

[18] Stěžovatel se dále obává, že víza za účelem strpění nemůže využít kvůli záznamu v rejstříku trestů podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podle NSS však pomíjí, že podmínka trestní zachovalosti podle tohoto ustanovení se nevztahuje na vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, tedy mimo jiné i na situace, kdy vycestování cizince není možné (§ 179 zákona o pobytu cizinců). Ani tato námitka není důvodná.

[19] NSS dále uvádí, že v otázce nevyužití účastnického výslechu ve správním řízení krajský soud odkázal na judikaturu, která zdůrazňuje, že k uvádění tvrzení a vyjadřování se k důkazům slouží primárně procesní úkony účastníka řízení, nikoli účastnický výslech (rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29, bod 13, ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45, bod 33 a další). Nadto stěžovatel ve správním řízení provedení účastnického výslechu nenavrhl ani netvrdil skutečnosti, které by účastnický výslech mohl prokázat. Ani stěžovatelův požadavek na výslech jeho rodinných příslušníků jako svědků vznesený až v řízení před krajským soudem nepovažuje NSS ve světle závěrů ve vztahu k právu na ochranu soukromého a rodinného života za případný (k účastnickému výslechu a výslechu členů rodiny srov. přiměřeně např. rozsudky NSS ze dne 11. 5. 2020, č. j. 3 Azs 93/2018-34, bod 23, ze dne 14. 8. 2018, č. j. 4 Azs 153/2018-57, body 15-16, či ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45, bod 38).

[20] Poslední stěžovatelova námitka se týká toho, že žalovaný nejednal s jeho manželkou a synem jako s účastníky řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu. Jak uvedl krajský soud v bodě 76 svého rozsudku, případné opomenutí dalších účastníků řízení nepředstavuje zásah do veřejných subjektivních práv stěžovatele, nýbrž do veřejných subjektivních práv těchto osob. NSS souhlasí s krajským soudem, že v takovém případě není žalobce k této námitce aktivně legitimován. Zároveň NSS setrvává na závěrech judikatury citované krajským soudem (rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2010, č. j. 2 As 77/2009-63), že dotčení rodinných příslušníků v řízeních podle zákona o pobytu cizinců bude zpravidla nepřímé, a nezakládá tak účastenství ve správním řízení.

[21] NSS závěrem dodává, že krajský soud se se stěžovatelovými žalobními námitkami vypořádal propracovanou a detailní argumentací. Na posuzovanou věc přiléhavě použil judikaturu NSS i Evropského soudu pro lidská práva. S jeho právním hodnocením věci se NSS ztotožňuje. Jelikož není smyslem kasačního přezkumu opakovat již jednou vyřčené (přiměřeně srov. opět rozsudek NSS č. j. 2 Azs 266/2022-21, bod 9), omezil se NSS pouze na

reakci na stěžovatelovy relativně stručné kasační námitky a v podrobnostech odkazuje na komplexní odůvodnění rozsudku krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] NSS ze shora uvedených důvodů kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[23] Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu